

210124 - H II - Història II

Unitat responsable: 210 - ETSAB - Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 756 - THATC - Departament de Teoria i Història de l'Arquitectura i Tècniques de Comunicació
Curs: 2017
Titulació: GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Unitat docent Obligatòria)
Crèdits ECTS: 7 Idiomes docència: Castellà

Professorat

Responsable: FERNANDO-VICTORINO ALVAREZ PROZOROVICH - ANTONIO PIZZA DE NANNO

Altres: Primer quadrimestre:
FERNANDO-VICTORINO ALVAREZ PROZOROVICH - 21
CAROLINA BEATRIZ GARCIA ESTEVEZ - 11
JULIO FIDEL GARNICA GONZALEZ-BARCENA - 21
ORIOL HOSTENCH RUIZ - 11, 21
ANTONIO PIZZA DE NANNO - 11

Segon quadrimestre:
FERNANDO-VICTORINO ALVAREZ PROZOROVICH - 42
CAROLINA BEATRIZ GARCIA ESTEVEZ - 32
JULIO FIDEL GARNICA GONZALEZ-BARCENA - 42
ORIOL HOSTENCH RUIZ - 42
ANTONIO PIZZA DE NANNO - 32

Capacitats prèvies

1. Comprensió lectora i capacitat crítica de textos d'art i arquitectura.
2. Comprensió espacial a través dels documents gràfics de l'arquitectura.
3. Contextualització espacial/temporal dels principals esdeveniments del segle XX.

Requisits

Cal tenir una qualificació mínima de 4 a Història I.

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Bàsiques:

- CB1. Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que derivi de l'educació secundària general, i normalment es troba a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es poden demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
- CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- CB5. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posterior amb un grau alt d'autonomia.

Específiques:

210124 - H II - Història II

EP15. Coneixement adequat de les teories generals de la forma, la composició i els tipus arquitectònics.

EP16. Coneixement adequat de la història general de l'arquitectura.

EP20. Coneixement adequat de les tradicions arquitectòniques, urbanístiques i paisatgístiques de la cultura occidental, així com els seus fonaments tècnics, climàtics, econòmics, socials i ideològics.

EP21. Coneixement adequat de l'estètica i la teoria i història de les belles arts i les arts aplicades.

EP22. Coneixement adequat de la relació entre els patrons culturals i les responsabilitats socials de l'arquitecte.

EP24. Coneixement adequat de la sociologia, teoria, economia i història urbanes.

EP3. Aptitud per catalogar el patrimoni edificat i urbà i planificar la seva protecció (T).

EP1. Aptitud per suprimir barreres arquitectòniques (T).

EP17. Coneixement adequat dels mètodes d'estudi dels processos de simbolització, les funcions pràctiques i l'ergonomia.

EP18. Coneixement adequat dels mètodes d'estudi de les necessitats socials, la qualitat de vida, l'habitabilitat i els programes bàsics d'habitatge.

EP23. Coneixement adequat de les bases de l'arquitectura vernacla.

EP8. Capacitat per intervenir i conservar, restaurar i rehabilitar el patrimoni construït (T).

EP9. Capacitat per exercir la crítica arquitectònica.

Genèriques:

CG2. Conèixer el paper de les belles arts com a factor que pot influir en la qualitat de la concepció arquitectònica.

Transversals:

CT3. Aprenentatge autònom: Detectar carències en el propi coneixement i superar-les per mitjà de la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.

CT4. Comunicació oral i escrita: Comunicar-se de forma oral i escrita amb altres persones sobre els resultats de l'aprenentatge, de l'elaboració del pensament i de la presa de decisions; participar en debats sobre temes de la pròpia especialitat.

CT5. Treball en equip: Ser capaç de treballar com a membre d'un equip, ja sigui com un membre més o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos que tinguin en compte els recursos disponibles.

CT6. Ús solvent dels recursos de la informació: Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació de l'àmbit d'especialitat, i valorar de forma crítica els resultat d'aquesta gestió.

Metodologies docents

Activitats presencials	Grup	Hores setmana
T Lliçó magistral / mètode expositiu	Gran (Màx. 90)	3,5
L Estudi de casos	Petit (Màx. 30)	2
Activitats No Presencials		Hores semestre
-Treball autònom		98

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

210124 - H II - Història II

-Estudiar les obres d'arquitectura produïda des de 1851-any de la construcció del Crystal Palace a Londres- fins a 1989, data de la caiguda del mur de Berlín, com a part del desenvolupament de la disciplina de l'arquitectura i l'urbanisme en el marc d'una societat de masses, sorgida de les revolucions que van sacsejar el període.

-Desenvolupar les eines de comprensió i explicació de les obres, els seus procediments tècnics i les seves eleccions formals com a pas per a la comprensió de les relacions més complexes entre teoria, disseny, tecnologia i societat.

-Contribuir a desenvolupar noves eines de treball interpretatiu per comprendre els canvis provocats per la crisi de la idea decimonònica de progrés lineal i la instauració, a partir dels anys 30, d'un estat de reforma contínua del sistema econòmic-social que afecta la producció de l'arquitectura i la ciutat.

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 175h	Hores grup gran:	35h	20.00%
	Hores grup mitjà:	30h	17.14%
	Hores grup petit:	0h	0.00%
	Hores activitats dirigides:	12h	6.86%
	Hores aprenentatge autònom:	98h	56.00%

210124 - H II - Història II

Continguts

210124 - H II - Història II

TEMARI DE L'ASSIGNATURA	Dedicació: 175h Grup gran: 35h Grup mitjà: 30h Activitats dirigides: 12h Aprentatge autònom: 98h
Descripció:	

210124 - H II - Història II

- Els canvis tècnics i la renovació del llenguatge arquitectònic.
- Londres, el Crystal Palace i la reforma de les arts industrials: J Ruskin, W. Morris i el Arts & Crafts/ E. Howard, R. Unwin, P. Geddes.
- París, capital del segle XIX: G.E. Haussmann, E. Henard, Viollet-le-Duc, l'art nouveau. L'impressionisme i les noves mirades.
- La crisi de les formes a la Viena Imperial: la Wiener Sezesion: G. Klimt, J.Olbrich, O. Wagner, J. Hoffmann / C. Sitte / A.Loos.
- L'arquitectura de la ciutat per venir als Estats Units: F. Furness, H. Richardson, L. Sullivan, D. Burnham i la City Beautiful.
- Berlin: indústria i metròpoli: El Deutsche Werkbund: Muthesius y Peter Behrens / A. Kubin, L. Kirchner, L. Meidner/ H. Poelzig, B. Taut.
- Frank Lloyd Wright. L'arquitectura com a profecia: des de les prairie houses a Broadacre.
- Moviments artístics i ciutat moderna. Cubisme: de P. Picasso a F.Léger/ Futurisme: F.T.Marinetti. U. Boccioni. M- Duchamp/ Surrealisme: A. Breton, L. Aragon, S. Dalí.
- Abstracció i arquitectura a Holanda i Rússia. De Stijl: de Mondrian a G. Rietveld; Suprematisme: K. Malevich i El Lissitzky.
- De l'expressionisme a la Neue Sachlichkeit. La Bauhaus de W. Gropius a H. Meyer. El constructivisme rus: V.Tatlin, K. Melnikov, M.J.Ginzburg, els Vesnin.
- Le Corbusier: de la utopia de l'ordre racional als "objets à réaction poétique".
- Mies van der Rohe a Alemanya: l'espirtualització de la tècnica. De la Casa Riehl a la Casa Resor (1907-1937).
- Rudolph Schindler i Richard Neutra: Modernitat vienesa, cultura física i els nous territoris.
- Giuseppe Terragni vs. Hans Scharoun: El Modern entre la representació impossible i el final de la Glaskultur.
- GATCPAC, Tecton, Austral. L'associacionisme modern i les dialèctiques entre racionalisme i l'organicisme.
- Mies van der Rohe a Amèrica. Els nous prototips miesians a la ciutat sense atributs.
- Alvar Aalto. La utopia afable i la renovació del llenguatge.
- Frank Lloyd Wright: tornar a l'Amèrica de les meravelles. De Broadacre a l'espai únic del Guggenheim.
- Le Corbusier i l'espace indicible: nous exercicis formals i arquitectura de les ombres: Ronchamp i Chandigarh.
- Neoempirisme, neorealisme i nova monumentalitat després de la Segona Guerra: Escandinàvia, Itàlia, Brasil.
- Art en la segona postguerra: informalisme matèric i Action Painting.
- Louis Kahn: des de la dialèctica entre forma i design fins a la sublimació de la llum.

210124 - H II - Història II

- La crisi del CIAM: el Team X i la deriva situacionista.
- Aldo Rossi i Robert Venturi: ciutat, memòria, història.

Activitats vinculades:

- Plantejament de casos d'estudi que sintetitzen temes clau desenvolupats en les sessions teòriques.
- Plantejament de temes i problemàtiques per al seu desenvolupament en discussió col·lectiva.
- Visites a exposicions o esdeveniments temporals de temàtica afí al temari del curs.
- Lectures interdisciplinàries assajades a través de cinematografia, materials de la cultura estètica, reflexions literàries, etc.
- Estudi detallat de casos a través de reelaboracions gràfiques i restitucions tridimensionals de caràcter analític.
- Orientació i cerca documental i bibliogràfica de l'obra artística i arquitectònica.

Objectius específics:

- Transmissió de dades, conceptes i contextos bàsics de la història de l'art i l'arquitectura dels segles XIX i XX.
- Capacitat de reconeixement dels principals episodis de la cultura arquitectònica dels segles XIX i XX.
- Lectura i interpretació de l'obra artística i arquitectònica.
- Formulació de problemes disciplinars i identificació de casos d'estudi; aproximació a metodologies analítiques i desenvolupament de capacitats de discussió col·lectiva.

Sistema de qualificació

Sistemes d'avaluació	Avaluació Continuada	Avaluació Final
Examens parcials teòrics	60 %	100%
Treball investigació individual	40 %	

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

210124 - H II - Història II

Normes de realització de les activitats

Correcció ortogràfica i sintàctica dels redactats teòrics.
Capacitat de síntesis i d'interrelació de conceptes.

210124 - H II - Història II

Bibliografia

Bàsica:

- Argan, Giulio Carlo. El Arte moderno: del iluminismo a los movimientos contemporáneos. Madrid: Akal, 1991. ISBN 8446000342.
- Banham, Reyner. Teoría y diseño en la primera era de la máquina. Ed. rev.. Barcelona [etc]: Paidós, 1985. ISBN 8475093477.
- Chipp, Herschel B.. Teorías del arte contemporáneo: fuentes artísticas y opiniones críticas.. Madrid: Akal, 1995. ISBN 8446005964.
- Curtis, William J. R. La Arquitectura moderna desde 1900. 3ª ed. London; New York: Phaidon Press, 2006. ISBN 9780714898506.
- Frampton, Kenneth. Historia crítica de la arquitectura moderna. 4ª ed. rev. y ampl.. Barcelona: Gustavo Gili, 2009. ISBN 9788425222740.
- Pizza, Antonio. Arte y arquitectura moderna. 1851-1933: del Crystal Palace de Joseph Paxton a la clausura de la Bauhaus [en línea]. Barcelona: Edicions UPC, 1999 [Consulta: 06/07/2012]. Disponible a: <http://catalog.upc.edu/record=b1228101~S1*cat>. ISBN 9788483012895.
- Colquhoun, Alan. La Arquitectura moderna: una historia desapasionada. Barcelona: Gustavo Gili, 2005. ISBN 8425219884.
- Història en obres [en línea]. Barcelona: Grup d'Història en Obres, 2009- [Consulta: 01/07/2013]. Disponible a: <<http://www.historiaenobres.net>>.
- Anxious modernisms: experimentation in postwar architectural culture. Montréal: Cambridge, MA: Canadian Centre for Architecture ; MIT Press, 2000. ISBN 0262072084.
- Kruft, Hanno-Walter. Historia de la teoría de la arquitectura. Madrid: Alianza, 1990. ISBN 8420679968.
- Architecture culture: 1943-1968: a documentary anthology. New York, [NY]: Columbia Books of Architecture: Rizzoli, 1993. ISBN 0847815226.
- Pizza, Antonio. Londres - París: teoría, arte y arquitectura en la ciudad moderna. Barcelona: Edicions UPC, 1998. ISBN 8483012375.
- Pizza, Antonio; Pla, Maurici. Chicago-Nueva York: teoría, arte y arquitectura entre los siglos XIX y XX. Madrid: Abada editores, 2012. ISBN 9788415289371.
- Tafuri, Manfredo; Dal Co, Francesco. Arquitectura contemporánea. Madrid: Aguilar, 1989. ISBN 8403600712.
- Zevi, Bruno. Historia de la arquitectura moderna. Barcelona: Poseidón, 1980. ISBN 8485083156.
- Giedion, Sigfried. Espacio, tiempo y arquitectura: origen y desarrollo de una nueva tradición. Barcelona: Reverté, 2009. ISBN 9788429121179.

Altres recursos:

Enllaç web

Cine EtsaB

<http://www.cineetsab.blogspot.com.es/>

Material audiovisual

Nom recurs

Recurs